

KOSTOLIANSKE POHLADY

ROČNÍK XXIV.

ČÍSLO 1

MAREC 2018

Splnené i nesplnené sny

v Parku Snow

• „Na povel palice hore!“ Asi to odznelo chvíľočku pred tým, než vznikla táto fotografia. Sú na nej v akcii rozšantení siedmci a ôsmaci kostolianskej základnej školy, ktorí sa na päť dní ocitli v lyžiarskom stredisku na Donovaloch. Bol to krátky, ale poriadny lyžiarsky výcvik a žiaci si na ňom užili z každého rožka troška. Niekedy v pohode, inokedy s protestami a poznámkami, poslušní aj neposlušní, veselí i smutní... Celý pobyt zodpovedne zaznamenala pani učiteľka, ktorá bola vedúcou lyžiarskeho výcviku, a my vám jej vyhodnotenie ponúkame na 10. a 11. strane novín.

- r -

PREČÍTAJTE SI

■ Poskytnuté dotácie 2018	3
■ Nevypaľujte suchú trávu!	5
■ Seniori hodnotili a plánovali	7
■ Veľkonočné inšpirácie	8
■ Fašiangy, Turíce, Veľká noc...	9
■ Veľká noc vo svete	14

PRÍHOVOR

Riešme problémy s chladnou hlavou

Vážení občania, priatelia, čítate prvé číslo ďalšieho ročníka Kostolianskych pohľadov, ktoré vychádzajú už úctyhodných 24 rokov. Čas plynie oveľa rýchlejšie ako ho stíhame vnímať.

V prvých mesiacoch si zväčša všetci plánujeme, čo v danom roku budeme realizovať a čo všetko by sme chceli stihnúť. Verím, že aj Vám sa plány na celý rok podarí splniť a tiež, že Vás bude ich realizácia tešiť. Taktiež som rád, keď v našej obci každým rokom vybudujeme niečo nové, čo je pre nás všetkých prínosom. To, či nás to bude tešiť, záleží od nás všetkých. Nezbúdajme sa preto správať v obci k vybudovaným, obnoveným či rekonštruovaným stavbám a zariadeniam tak, akoby boli naše vlastné. Zachováme tak veľa dobrého aj pre naše ďalšie generácie.

Prajem Vám, milí občania, aby rok 2018 bol pre Vás dobrým rokom, aby Vás netrápili choroby a aby ste prichádzajúce problémy vyriešili ľahko a s chladnou hlavou.

Zároveň Vám k nastávajúcim veľkonočným sviatkom želám, aby ste ich prežili v dobrej nálade pri stretnutí s rodinou a malým šibačom želám bohaté výslužky.

Mgr. GILBERT LIŠKA,
starosta obce

Práce v obci pokračujú

Rekonštrukcia foyeru

Vo februári sme začali s rekonštrukciou vestibulu domu kultúry. Nové priestory by mali nadväzovať na zrekonštruované miestnosti v minulom roku.

Po 36 rokoch sa obnoví foyer budovy a oblečie sa do nového moderného šatu. Na sadrokartónové stropy budú nainštalované nové svetidlá a drevené obloženie bude už minulostou. Miesto neho obložíme steny prírodným kameňom, podobne, ako sme to realizovali minulý rok vo veľkej a malej zasadacej miestnosti. Podlaha bude rovnaká ako vo veľkej zasadacej. Rovnakými materiálmi a dizajnom sa navzájom prepoja všetky miestnosti a dom kultúry dostane úplne nový vzhľad. Rekonštruovať sa bude aj barová a šatňová časť foyeru. Verím, že vynovené priestory domu kultúry budú slúžiť našim občanom ďalších tridsať rokov a budú sa v nich dobre cítiť všetci, ktorí strávia v nich čas pri rôznych kultúrnych či iných príležitostiach.

(Pokračovanie na 2. strane.)

Vážení občania!

*Nová jar na dvere ťuká
a s ňou Veľkej noci čaro...*

*Kiež prírody mocnej ruka
znásobuje radosť z darov
chystaných pre srdcia ľudí
po zázračnom vzkriesení!
Kiež veselosť, šťastie vzbudí
v tých, ktorým sa nelení
zachovávať tradície
dejinami potvrdené...*

*Nech aj vo Vás láska žije!
Vám všetkým to želať chceme!*

Pracovníci obecného úradu

(Dokončenie z 1. strany.)

Obnovenie chodníka a vjazdov z komunikácie

V decembrovom vydaní novin som spomenul, že v jarňých mesiacoch sa začnú práce na obnove vjazdov na Ul. Ľ. Štúra.

V rámci projektu sa zrekonštruujú všetky vjazdy. V rekonštrukcii vjazdov budeme pokračovať aj na Družstevnej ulici od križovatky po Potočnú ulicu. Nového chodníka a vjazdov sa dočkajú aj obyvatelia Družstevnej ulice v časti od Ul. Ľ. Štúra po Hlbokú ulicu.

Ako problém stále vnímam predovšetkým kúpu pozemkov na Družstevnej ulici. Písal som o tom už niekoľkokrát. Sú medzi nami občania, ktorí nesúhlasia s výstavbou chodníka pred svojím domom, a tak odmietajú predať pozemok. Je to v skutku nepochopiteľné, že v súčasnosti sa nájdu ľudia, ktorým nejde o bezpečnosť. Nielen o bezpečnosť iných, ale aj o vlastnú. Projekty na výstavbu máme pripravené, no zatiaľ ležia v zásuvke. Možno príde čas, kedy ich vytiahneme, oprášime a budeme výstavbu realizovať. Za predpokladu, že ľudia zmenia svoj názor.

Podobný problém je aj na Piešťanskej ulici, kde sme majiteľa pozemku žiadali niekoľkokrát o odpredaj časti parcely na výstavbu chodníka. Onedlho začnú deti zo Záhumenskej ulice chodiť do školy, a potom môže skutočne nastať problém, nakoľko pri súčasnej doprave je Piešťanská ulica veľmi nebezpečná. Našou snahou bolo postaviť chodník, preto sme dali vypracovať aj projektovú dokumentáciu. No momentálne je taktiež odložená v zásuvke. Možno raz... A keďže som spomenul už dve lokality, kde nemôžeme postaviť chodník z dôvodu neochoty občanov odpredať pozemky, spomeniem aj lokalitu Trnavská cesta. V mi-

Práce v obci pokračujú

● Búracie práce vykonávali pracovníci Katelstavu, na fotografii Vladimír Kollár a Vladimír Mišík

Inžinierske siete na Záhumenskej ulici

Našou v súčasnosti najväčšou investičnou akciou je výstavba inžinierskych sietí na Záhumenskej ulici.

V minulom roku sme postavili verejný vodovod, kanalizáciu a plynovod. V decembri 2017 boli siete skolaudované a v súčasnosti sa realizuje prevod majetku na budúcich pre-

vybudovaných sietí jednotlivými prevádzkovateľmi.

Výstavbu elektrického vedenia riešime aj v tomto roku so ZSE, a. s., a čakáme na zaslanie zmlúv na vysporiadanie vlastníckych vzťahov pod dvoma trafostanicami. Z dôvodu zmeny trasovania hlavného elektrického kábla, sa musela urobiť v projekte zmena stavby pred dokončením. Najproblematickejším bol úsek pod potokom Čhtelníčka, medzi Potočnou a Sadovou ulicou. Táto zmena sa riešila až do februára tohto roka. Verím však, že po vyriešení trasovania pod potokom začnú ZSE, a. s., budovať elektrické vedenie čo najskôr.

Niektoré stavebné záležitosti trvajú možno dlhšie, ako by sme chceli, ale pri líniových stavbách sa často objaví množstvo problémov, ktoré treba riešiť. Stavba musí byť vedená po pozemkoch, s ktorými má budúci prevádzkovateľ alebo investor vyriešené vlastnícke vzťahy. No niekedy nie je ani v moci investora vyriešiť vlastníckej vzťahy, pretože ešte stále sa aj v našej obci nachádzajú pozemky, ktoré patria päťdesiat rokov mŕtvym majiteľom a ktoré nie sú prededné, resp. mŕtvi ani nemajú už žiadnu žijúcu rodinu. A to je zväčša veľký, až neriešiteľný problém, ktorý sa stal aj v trasovaní sietí na Záhumenskej ulici.

Vo februári sme dali vypracovať projektovú dokumentáciu na výstavbu kanalizačných odbočení k pozemkom na Záhumenskej ulici. Od občanov prišlo viac ako 50 žiadostí. Každé odbočenie je individuálne, a tak aj projektant musí k nemu pristupovať. Momentálne ešte nevieme, koľko financií bude celá investícia predstavovať. Ešte v tomto roku plánujeme na Záhumenskej ulici spevniť miestnu komunikáciu, t. j. urobiť lôžko tak, aby sa po spevnenej ceste mohli presúvať nielen osobné, ale aj nákladné vozidlá.

Rekonštrukcia oplotení škôl

Počas letných prázdnin plánujeme zrekonštruovať oplotenia pred materskou a základnou školou.

Navyše pred budovou základnej školy plá-

● Rekonštrukciu vnútorných priestorov realizovali aj František Fiala a Zdenko Filin

nulom roku sme sa stretli s občanmi tejto ulice a vysvetlili sme im, z akého dôvodu plánujeme odkúpiť časti parciel na rekonštrukciu pôvodného chodníka. Niektorí vlastníci nesúhlasili s odpredajom pozemkov obci. Je to naozaj nepochopiteľné, ako sa niektorí občania stavajú k veciam, ktoré sú aj v ich prospech, a hlavne v rámci zvýšenia bezpečnosti premávky na komunikáciach.

vádzkovateľov sietí. Prevod majetku nie je jednoduchá a ani rýchla záležitosť, nakoľko je spojený s veľkou administratívou. Nie je to len o podpísaní zmlúv, ale i o prevode aj v rámci účtovníctva a zapísaní aj s vecnými bremenami na katastrálnom úrade. Prevod majetku s akciovou spoločnosťou SPP, a. s., riešime od 31. januára 2018, kedy obecné zastupiteľstvo odsúhlasilo prevádzkovanie

nujeme vybudovať pred novým oplotením chodník. Týmto projektom chceme prispieť k bezpečnosti premávky na tejto v ranných hodinách frekventovanej ulici.

Dopravný plán

O bezpečnosti premávky v našej obci som sa v tomto článku zmienil viackrát. A s ňou súvisí aj zmena dopravného plánu obce.

Naším zámerom je, aby miestne a štátne komunikácie boli pre našich obyvateľov bezpečnejšie. Každý z nás by sa mal zamyslieť nad tým, či svoje vozidlo parkuje správne a či určitým spôsobom neblokuje komunikáciu tak,

• Všetky omietky sa museli dôkladne oškriabať, na fotografii Ľubomír Hrušík

že ostatní vodiči musia jazdiť „slalomom“ po ceste. Parkovanie vozidiel na cestách nám spôsobuje problémy aj pri údržbe ciest, predovšetkým v zimných mesiacoch. V rámci dopravného plánu sa nedá zakázať parkovanie všade, ale stačí, ak sa zamyslíme a každý, kto vlastní viac vozidiel, si vybuduje ďalšie parkovacie miesto na svojom pozemku. Značný problém robí parkovanie vozidiel predovšetkým na Školskej ulici, ktorú dopravný inžinier

vyhodnotil ako nebezpečnú pri pohybe žiakov v rámci školskej dochádzky. Aj tu by bolo vhodné zvážiť, aby si občania postavili parkovacie miesta na pozemkoch pri svojich bytovkách. Ďalším nepriaznivým bodom v rámci bezpečnosti je parkovanie nákladných vozidiel, na ktoré sa nám sťažuje veľa občanov. Mnohí vodiči parkujú svoje vozidlá v obytných zónach, kde dopravná značka výslovne zakazuje vozidlu prejazd takouto lokalitou, niečo ešte parkovať každý deň či noc. Veľa vodičov nerešpektuje dopravné značenia, čo si môžete všimnúť pri prechádzke obcou. Sťažnosti máme aj na prevádzky, kde dochádza k ich zásobovaniu a vozidlá často stoja napriek zákazovej značke alebo nerešpektujú vôbec chodník pre peších. Nielenže tieto veci nerešpektujú vodiči, ale ani samotní majitelia prevádzok nemajú záujem o to, aby sa pred ich obchodmi a halami bezpečne pohybovali chodci. V rámci dopravného plánu je snahou obce vylúčiť na Zákostolskej a Kanižskej ulici traktorovú dopravu a ponechať prejazd menších malotraktorov do určitej hmotnosti. Týmto eliminujeme dopravnú záťaž a vyriešime aj množiace sa sťažnosti.

Stabilizácia svahu na Zákostolskej ulici

Ďalším investičným projektom v tomto roku bude zastabilizovanie svahu na Zákostolskej ulici, kde plánujeme na svah osadiť betónové tvárnice, postaviť betónový záchytný múr a rozšíriť cestu minimálne o jeden meter.

Vo februári boli zrealizované vrty z dôvodu geologického prieskumu, ktorý napomôže projektantovi určiť spôsob zabezpečenia svahu. Niektoré záležitosti nie sú jednoduché a často si vyžadujú ešte ďalšie práce, ktoré objasnia daný problém a bývajú náročné predovšetkým z časového hľadiska. Preto sa mnohým z vás zdá, že vypracovanie niektorých projektov trvá dlhší čas, ale je to spôsobené práve z uvedených dôvodov.

Ukazuje sa, že v tomto roku je práce viac než dosť. Už len samotné vybavovanie potrebných vyjadrení, povolení a verejného obstarávania dá jednému človeku skutočne zaberať. No bez povolenia dnes nejde zrealizovať takmer nič a aj obec, rovnako ako každý iný stavebník, musí dodržať všetky

• Elektrikárske práce vykonávali na novom foyeri Ján Mečír a Pavol Košlab

potrebné podmienky stanovené stavebným zákonom. Dúfam, že naše plány sa čoskoro stanú realitou a budú na prospech všetkých našich občanov.

Mgr. GILBERT LIŠKA, starosta obce
Foto: Václav Hesko

POSKYTNUTÉ DOTÁCIE

pre organizácie na rok 2018

TJ – Futbalový klub

Činnosť	25 000 €
Energie	7 300 €
Údržba	3 000 €

Motokros

Činnosť	1 000 €
---------	---------

Rodičovské združenie

Florbal	2 000 €
Činnosť	1 000 €

Chovatelia I

Energie	1 000 €
---------	---------

Chovatelia II

Činnosť	600 €
---------	-------

Poľovné združenie Rovina

Činnosť	2 400 €
---------	---------

Tennis club

Činnosť	6 800 €
Údržba	2 000 €

Jednota dôchodcov na Slovensku

Činnosť	2 500 €
---------	---------

Dobrovoľný hasičský zbor

Činnosť krúžku DHZ	1 000 €
Energie	2 100 €
Činnosť	8 800 €
Údržba	3 000 €

- OcÚ -

• Obklad stien sme zverili majstrom, zľava Daniel Janega a Zdenko Filin

KRONIKA OBCE

„Stratený je deň nášho života,
keď sme sa nezasmiali.“

(Albert Einstein, 1879 – 1955)

Jubileum oslávili

Január

Jozef Adamkovič
Emília Bernátová
Tibor Holásek
Jozef Krajčovič
Peter Šintál
Helena Zamborská
Anton Harajka
Oľga Bubáková
Augustína Jakubičková
Oľga Reháková
Štefánia Šimeková

Február

Ján Daniška
Bohuš Chynoracký
Ján Molnár
Mária Lopašová
Rudolf Ondrášik
Peter Drahovský
František Kadlíček
Jozef Kollár
Marta Cibíková
Paulína Ferančíková
Angela Strečanská

Marec

Janka Bublišová
Pavol Čeliga
Anna Kadučáková
Jozef Ševečka
František Franc
Mária Kotlebová
Anna Krajčovičová
Emília Mišáková
Helena Šintálová
Vladimír Karaba
Štefánia Pekarovičová
Jozef Molnár
Cecília Porubská
Mária Krajčovičová
Mária Sedmáková

„Najväčšiu starostlivosť
treba venovať deťom.“

(Decimus Iunius Juvenalis, 58 – 140)

Narodili sa

Dominik Ševečka
Filip Porubský
Patrik Boháčik
Michaela Madacká
Martin Kováč
Kristína Klučková
Noel Bernát

„V manželstve sa treba niekedy škrípeť,
lebo len tak sa vzájomne o sebe dozvieme
to najdôležitejšie.“

(Johann Wolfgang von Goethe, 1749 – 1832)

Manželstvo uzavreli

Ing. Filip Tančibok a Mária Mikušová

BLAHOŽELÁME!

NA OKRAJ

Obec dotuje organizácie na vysokej úrovni

V rámci rozpočtu obce odsúhlasili poslanci obecného zastupiteľstva dotácie jednotlivým organizáciám, ktoré im boli pridelené na základe podaných žiadostí. Dotácie sú určené výhradne na činnosť organizácie a jej prevádzku. Preto v rámci dotácií obec poskytla finančné prostriedky ako na samotnú činnosť, tak aj na úhradu energií tým organizáciám, ktoré spravujú budovu vo vlastníctve obce.

Ako rozpornú vnímam dotáciu pre rodičovské združenie, ktoré neprevádzkuje žiadnu činnosť. O tejto skutočnosti som hovoril aj na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Dotácia pre rodičovské združenie sa začala poskytovať v minulosti z dôvodu, keď nebol iný spôsob ako prefinancovať rybársky krúžok, nakoľko nemal vlastný účet v banke. Vtedy to bolo vnímané tak, že rodičovské združenie poskytne krúžku peniaze prostredníctvom ich účtu. Podobný prípad nastal aj pri florbalovom krúžku, ktorý taktiež nemá vedený vlastný účet. Tieto dva prípady beriem ako opodstatnené a peniaze mali byť poskytnuté výhradne týmto dvom krúžkom.

Nesúhlasím s dotovaním dotáciou

Nesúhlasím s tým, aby obec poskytovala dotáciu pre rodičovské združenie, a to aby následne túto dotáciu posunulo škole ako svoje vlastné prostriedky. Dotácia má byť účelová a poskytnutá na činnosť, prípadne organizovanie podujatí pre občanov alebo žiakov. Ako starosta obce som mal za celé moje pôsobenie vo funkcii so školami dobré vzťahy. Vždy som vychádzal vedeniu školy v ústrety a škole sme poskytlí toľko prostriedkov, koľko požadovali. Preto sa mi zdá nesprávne, aby dotáciu poskytnutú rodičovskému združeniu z obecných peňazí, vnímalo združenie ako svoje vlastné prostriedky, ktoré uvoľní pre potreby školy. Z týchto prostriedkov bola uhradená časť výdavkov na školu v prírode či lyžiarsky kurz. Prítom tieto aktivity sú v plnej miere hradené zo strany štátu.

V roku 2017 rodičovské združenie poskytlo obecné peniaze na nákup kníh, ktoré, podľa slov riaditeľky školy, škola ani nepožadovala.

Školám poskytujeme, čo potrebujú

Naša obec každý rok poskytuje školám finančné prostriedky na originálne kompetencie a hradí výdavky spojené so mzdami pedagogických aj nepedagogických pracovníkov materskej školy, prevádzku a údržbu materskej školy a tiež výdavky spojené s prevádzkou školského klubu, jedálne a kuchyne v budove základnej školy. Keď vedenie základnej školy požiadalo v minulosti o finančné prostriedky na rôzne opravy, údržbu či na účelové zakúpenie zariadenia, obec tieto prostriedky vždy

poskytla. Z tohto pohľadu preto nesúhlasím, aby rodičovské združenie požadovalo od obce peniaze, ktoré potom poskytne škole na školské aktivity, pričom podľa zmluvy ich môže použiť iba na svoju činnosť. Ide tu o dvojité financovanie a prílišnú aktivitu niektorých členov rodičovského združenia. Preto ešte raz zdôrazňujem, že obec na školy nezabúda a financuje ich v rámci svojich možností, čo môžeme preukázať aj nasledovnými dotáciami.

V roku 2016 obec poskytla základnej škole dotáciu 4 000 eur na nákup stolov a stoličiek do jedálne a 5 000 eur na nákup športového náradia. Na činnosť a prevádzku školského klubu a jedálne v základnej škole vynakladáme každým rokom cca 66 tisíc eur. Peniaze, ktoré v rámci prevádzky školského klubu a jedálne škola neminie, posíla späť na účet obce. Tieto ekonómka obce spätne posíla opäť na účet školy, aby si škola vedela s nimi vyfinancovať napr. potrebné zariadenia do kuchyne, nákup pomôcok a podobne. V minulom roku to bolo 9 000 eur, ktoré sme neboli povinní vrátiť, no napriek tomu sme ich na účet školy poslali.

Nadalej verím v dobré vzťahy

Každým rokom, podobne ako aj v tomto roku, obec za symbolickú sumu jedného eura poskytla priestory na ples ZRPŠ, pričom im hradí v plnej výške všetky energie, vypožičanie riadu a tiež čistenie obrusov. Výťažok z plesu je v plnej výške príjmom ZRPŠ, čo znamená, že obec určitým spôsobom sponzoruje združenie aj v tomto smere. Patrílo by sa možno poďakovať, no ďakovanie už v súčasnosti asi ani nič neznamená.

Som rád, že ZRPŠ sa snaží byť aktívne, ale poskytovanie dotácie pre školu z poskytnutej dotácie z obce nie je správnym riešením. Pokiaľ by ZRPŠ získalo dotáciu od iných nezávislých zdrojov alebo z dvoch percent dane, môže tieto prostriedky použiť na účel, ktorý si členovia združenia odsúhlasia. Verím však, že obec bude mať aj naďalej dobré vzťahy so združením, stačí už len dotiahnuť spomínané maličkosti...

Starosta obce

Nevypaľujte suchú trávu!

Jarné obdobie je typické pre jarné upratovanie, kedy sa spaľovaním zbavujeme rôznych nepotrebných horľavých materiálov. Preto vás dôrazne upozorňujeme na nebezpečenstvo vypaľovania trávy a suchých porastov, ktoré každoročne spôsobujú smrteľné zranenia najmä u starých občanov, ale i veľa požiarov, či už hospodárskych budov, stohov slamy, ale najviac sú pri týchto činnostiach ohrozené lesné porasty.

Najčastejšou príčinou lesných požiarov je stále človek a jeho hospodárska činnosť, t. j. zakladanie ohňov v prírode, vypaľovanie trávy a suchých porastov, fajčenie a spaľovanie odpadu a odpadkov, najčastejšie na miestach s možnosťou rýchleho rozšírenia požiaru.

Zákon o požiarnej ochrane zakazuje právnickým a fyzickým osobám vypaľovať po-

rasty a zakladať oheň na miestach, kde by sa mohol rozšíriť. K spaľovaniu, či páleniu odpadu zároveň upozorňujeme, že od 1.1.2006 zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch vydanou novelou č. 24/2004 Z. z. zakazuje vykonávať spaľovanie fyzickým aj právnickým osobám. Je na mieste túto skutočnosť rešpektovať a odpad likvidovať iným ekologickým spôsobom.

Veríme, že spoločné úsilie, opatrnosť a ostražitosť nám pomôže preklenúť toto obdobie zvýšeného nebezpečenia vzniku požiarov bez veľkých morálnych a finančných strát.

pppl. Ing. PETER GALBO

riadiť Hasičského
a záchranného zboru v Piešťanoch
Ilustračné foto: internet

POĎAKOVANIE

Vďaka za dobroty a čarovnú výzdobu

Po tradične úspešnom vianočnom koncerte je na mieste poďakovať sa všetkým kuchárkam a pekárkam, ktoré sa počas podujatia postarali o ochutnávku drobného vianočného pečiva.

Nielen pracovníci obce sú veľmi radi, že sa zachováva táto tradícia a okrem dojmov z kvalitnej hudby si môžu návštevníci pohľadiť aj svoje chuťové bunky. Tentokrát dobroty napiekli: *Lubica Bališová, Mária Čapkovičová, Anna Fodorová, Ing. Gabriela Hájeková, Jarmila Hodálová, Eva Homolová, Štefánia Jamrichová, Marta Jančovičová, Marta Krajčovičová, Mária Križanová, Anna Lišková, Nina Magulová, Elena Micháliková, Otilia Michlerová, Mária Rupčíková, Emília Porubská a Katarína Stanková.*

Za krásne vyzdobené pódium, ktoré doslova žiarilo, patrí vďaka Mgr. Janette Papíkovej a za neopakovateľnú atmosféru v zasadacej miestnosti, kde oheň sviečok plápolal vo vianočnom duchu, ďakujeme Ing. Gabriele Hájekovej.

- OcÚ -

KRONIKA OBCE

„Najlepšia smrť je neočakávaná.“
(Gaius Julius Caesar, -100 – -44 p. n. l.)

Opustili nás

Jozefína Mečírová
Elena Mikušová
Ľudovít Michler
Karol Varadín
Anna Purdešová

ÚPRIMNÚ SÚSTRASŤ.

- OcÚ -

SMÚTOČNÉ POĎAKOVANIE

Dňa 11.1.2018 nás
navždy opustila naša
drahá mama, babička,
prababička

**HELENA
MIKUŠOVÁ**
vo veku 84 rokov.

Ďakujeme príbuzným, priateľom a známym, ktorí ju prišli odprevadiť na jej poslednej ceste, za prejavenú sústrasť a kvetinové dary.

Úprimné poďakovanie patrí vdp. Mgr. Igorovi Gajdošovi, Mgr. Jozefovi Mišíkovi a Mgr. Petrovi Gulovi za dôstojnú rozlúčku.

Synovia a dcéra s rodinami

SPOMIENKA

Dňa 8.2.2018
sme si pripomenuli
prvé výročie úmrtia
našej tety a prateky

**ŠTEFÁNIE
CHUDEJ,**

ktorá zomrela v Spojených štátoch amerických, v štáte New Jersey, vo veku 101 rokov.

Ktorí ste ju poznali, spomínajte si s nami.

Rodiny Chudá, Gulová,
Majerníková a Malovcová

SPOMIENKA

Dňa 10.2.2018
sme si pripomenuli
5. výročie úmrtia našej
drahej mamy

**ĽUDMILA
KOLLÁROVEJ**

Odišla tiško, niet jej medzi nami, v našich srdciach žije spomienkami.

S láskou a úctou na ňu spomína
dcéra s rodinou

Koncert už len ako spomienka..

Vianočný koncert má už svoju tradíciu v našej obecnej kultúre a každým rokom sa teší veľkej obľube. Veď vtedy prichádzajú sviatočné chvíle s najkrajšími sviatkami roka a väčšina z nás sa snaží o navodenie pravej vianočnej atmosféry.

To je vždy cieľom obecného úradu, aby sa ľudia zišli, oddýchli si od povinností, započúvali sa do dobrej hudby a porozprávali pri punči a koláčikoch so svojimi priateľmi. Tak by to malo byť vždy, aby nenávisť a zloba boli pokorené ľudskou láskou a dobrosrdečnosťou. Zdá sa, že sa to tento rok celkom podarilo a obecnosť bola spokojná nielen s vianočnými melódiami kapely Gold Orchestra z Detvy, ale aj s čerstvými a voňavými koláčikmi zapíjanými vianočným punčom.

● Na vianočnom koncerte sa prítomným prihovoriť starosta obce Gilbert Liška

Nádherne svetelne aj dizajnovy vyzdobené pódium a trblietkami posiatá zasadacia miestnosť s horiacimi sviečkami dávali celému podujatiu pompéžnu a sviatočnú atmosféru. Mnohí si posedeli až do večerných hodín, aby nasiakli vianočnou atmosférou, ktorú potom rozvili vo svojich domovoch. Na koncerte všetkých srdečne privítal starosta obce Gilbert Liška a poprial divákovi, aby vzájomne prejavili svoju úctu a lásku svojim blízkym, priateľom, susedom... Boli to chvíle, ktoré prežívame iba

● Kapela Gold Orchestra zahrala tie najkrajšie vianočné koledy a piesne

● Tradičné vianočné koláčiky „zmizli“ do brušiek návštevníkov všetky, čo je pre cukrárky asi najväčšia pochvala

raz v roku, a preto sme si ich všetci vychutnali plným dúškom.

- OcÚ - , Foto: Václav Hesko

● Počas koncertu nachystali pracovníčky obecného úradu prinesené koláčiky na vianočnú recepciu

● Eva Krajčovičová a Emília Ondrášiková podávali horúci vianočný punč

Seniori hodnotili a plánovali

Členovia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku vo Veľkých Kostoľanoch sa 27. februára 2018 zišli v zasadačke obecného úradu na hodnotiacej členskej schôdzi. V jej úvode predsedajúci Vladimír Karaba privítal prítomných seniorov ako aj hostí, predsedníčku OO JDS Piešťany Máriu Ilavskú a starostu obce Mgr. Gilberta Lišku.

Následne boli prítomní členovia oboznámení s programom schôdze, ktorý jednomyselne prijali. Do volebnej a návrhovej komisie boli zvolení členovia Balážová, Čimo a Kandričáková. V kultúrnej vložke vystúpili členky novovzniknutej speváckej skupiny Spomienky. Nasledovala správa o činnosti ZO JDS za posledné tri roky, ktorú prečítal predseda Vladimír Karaba.

V správe bola zhodnotená celková činnosť organizácie, či už to bolo usporiadanie výstav v rámci kostolianskeho jarmoku, návšteva divadelných predstavení v Bratislave, Nitre alebo

● Na výročnej schôdzi ZO JDS sa zúčastnilo 60 členov

● Prítomným sa na výročnej schôdzi prihovorili (zľava) starosta obce Gilbert Liška, okresná predsedníčka JDS Mária Ilavská a staronový predseda ZO JDS V. Kostoľany Vladimír Karaba

● Dôchodkyne si vytvorili svoj vlastný spevácky zbor, ktorý nazvali Spomienky. Zľava: Anna Krajčovičová, Eliška Kollárová, Emília Barošová, Elena Michalíková, Anna Strečanská, Oľga Horňáková a Terézia Opetová.

v Trnave. Ďalej to boli zájazdy po Slovensku, Morave, Poľsku alebo v Rakúsku. V neposlednom rade to boli zájazdy na termálne kúpalisko do Dunajskej Stredy, ktoré boli uskutočňované každý mesiac v roku. Správu o výsledkoch hospodárenia za rok 2017 predniesla p. Jakubičková. V ďalšom bode bol schválený návrh rozpočtu a plán aktivít na rok 2018. Nasledovala voľba predsedu, členov výboru a členov revíznej komisie. Za predsedu bol opätovne zvolený Vladimír Karaba. V diskusii vystúpila predsedníčka OO JDS Mária Ilavská, ktorá prečítala posolstvo z ústredia JDS, a starosta Mgr. Liška vysoko hodnotil činnosť organizácie dôchodcov a prisľúbil, že spevácky súbor vystúpi na tohtoročnom jarmoku vo Veľkých Kostoľanoch. Členská schôdza pokračovala občerstvením a voľnou rozpravou.

Dňa 24. januára 2018 naši členovia absolvovali vlakom cestu do Vysokých Tatier, na Hrebienok, kde navštívili Ľadový dóm. Tento rok bola témou výzdoby Pocta rodine, inšpirovaná masívnou rímskokatolíckou bazilikou v Barcelone – Sagrada Família. Samostatná bazilika je budovaná v štýle stredovekých katedrál. Na stavbu sa použilo 1 440 ľadových blokov, ktoré majú dokopy hmotnosť viac ako 190 ton ľadu.

● Dôchodcovia v Ľadovom dóme na Hrebienku vo Vysokých Tatrách

V knižnici obecného úradu sa naši členovia 13. februára zúčastnili na zdravotnej prednáške o bylinkách a masťkách na potlačenie bolesti

pohybového aparátu, ktorú pripravil Karel Štenbaur. Bola to vysokokvalitná prednáška, ktorá upozornila aj na nesprávne používanie rôznych bylín pri varení čaju.

Na zájazde na termálne kúpalisko do Dunajskej Stredy sa členovia ZO JDS zúčastnili 20. februára. Divadelné predstavenie *Zmierenie alebo dobrodružstvo pri obžinkoch* navštívili 8. marca. Následne 13. marca sa vybrali na zájazd do Kittsee v Rakúsku.

VLADIMÍR KARABA
predseda ZO JDS Veľké Kostoľany
Foto: Miroslav Liška

Vynikajúci ples! Bude o rok ešte lepší?

V poradí 36. ročník reprezentačného plesu, ktorý organizuje Rodičovské združenie pri Základnej škole vo Veľkých Kostoľanoch, bol naplánovaný na 13. januára 2018. Avšak už v piatok, deň pred dňom „D“, sa v kostolianskom kultúrnom dome stretla partia nadšencov a dobrovoľníkov, ktorí priložili ruku k dielu a pomohli s prípravou.

Nadišla sobota podvečer a kultúrny dom sa začal plniť. Dámy v nádherných róbach, páni v oblekoch, z blízkeho, ale aj vzdialenejšieho okolia, všetci v dobrej nálade s chuťou zabávať sa až do rána. Po úvodnom príhovore ples slávnostne otvorili úradujúci majstri Slovenska v latinsko-amerických tancoch Eliška Lenčéšová a Radovan Kurinec. Nasledovalo prvé tanečné kolo v rytme valčíka. Do tanca hrala hudobná skupina Quatro z Chtelnice, ktorá sa postarala o skvelú zábavu až do skorého rána. O polnoci vyžrebované šťastné lístky potešili mnohých ľudí a ďakujeme všetkým

● Prví tanečníci, ktorým patril parket, boli úradujúci majstri Slovenska v latinsko-amerických tancoch Eliška Lenčéšová a Radovan Kurinec

● Až do bieleho rána hrala plesajúcim hosťom hudobná skupina Quatro z Chtelnice

rodičom a sponzorom, ktorí prispeli vecnou cenou do Šťastnej hodinky.

Po odchode posledných účastníkov plesu, kapely a personálu, sála na chvíľku stíchla. Ale naozaj len na chvíľku. V čase, keď väčšina plesajúcich dospávala ples po dobrom obede, partia dobrovoľníkov už bola na nohách a pomocou podporných prostriedkov – metly, handier a utierok – dávala kultúrny dom do pôvodného stavu.

Touto cestou chceme vysloviť veľké poďakovanie všetkým ľuďom, ktorí sa bavili, i tým, ktorí pomohli pri príprave a upratovaní. Pevne veríme, že budúci ročník bude aj s vašou pomocou ešte lepší.

Rodičovské združenie
pri ZŠ Veľké Kostoľany
Foto: archív školy

VEĽKONOČNÁ INŠPIRÁCIA

Dekorácia s dáždnikom

Určite sa v niektorých domácnostiach nájde nefunkčný dáždňík, ktorý čaká na vyhodenie. Môžeme ho ešte využiť a vyrobiť si peknú veľkonočnú dekoráciu na dvere.

Budeme potrebovať: dáždňík, stužky s jarným motívom, veľkonočné farebné vajíčka, jarné kvietky, piaflór na suché aranžovanie, rybársky silon, tavnú lepiacu pištoľ, malý háčik na dvere

Postup: Dáždňík zviažeme stužkou v dolnej tretine, tak ako je vidieť na obrázku. Jednotlivé časti dáždňíka, ktoré sú medzi tyčkami kostry dáždňíka, vyplníme piaflórom. Piaflór narežeme nožom na veľkosť podľa potreby a veľkosti dáždňíka. Do takto pripraveného dážd-

níka môžeme začať aranžovať. Do jednej časti môžeme napichať umelé kvietky, do druhej napríklad vajíčka pripevnené na špajdle, do inej môžeme nakombinovať aj kvietky aj vajíčka.

Aranžovanie je ponechané na fantázii a využívame pri ňom tavnú lepiacu pištoľ. Na rukoväť dáždňíka pripevníme rybársky silon. Na dvere (z opačnej strany, ako chceme mať dáždňík) v hornej časti pripevníme malý háčik, ktorý sa používa napríklad na zavesenie obrazu, alebo môžeme použiť aj malý klinček. Dáždňík nakoniec zavesíme pomocou silonu cez hornú hranu dverí na háčik.

Zdroj: internet

NAZRELI SME AJ DO NAŠEJ ŠKÔLKY

Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide...

Melódia tejto veselej a hádam najznámejšej fašiangovej piesne sa nesie celou materskou školou už od návratu po viačkových prázdninách až do začiatku predveľkonočného pôstneho obdobia. Tradícia a ľudové zvyklosti nám hovoria, že fašiangové obdobie je čas veselosti, hojnosti, zábavy a tanca.

Naším deťom každoročne spestrí život v materskej škole karneval, ktorý organizuje rodičovské združenie pri MŠ v spolupráci s materskou školou. Pred karnevalom sme s deťmi pripravili veselý týždeň fašiangových edukačných aktivít, vyzdobili priestory škôlky a deti sa aj s rodičmi zodpovedne pripravovali na tento očakávaný deň. V sobotu 3. februára sa všetky deti už od rána tešili, ako sa premenia na vysnívanú bytosť z ríše rozprávok. Predstavili sa krásne princezné, králi, víly, baletka, Červená Čiapočka, Zahrajka, ježibaba, spidermani, policajt, vojak či požiarnik lebo pirát, no nechýbali ani zvieratká. Rodičia opäť dokázali, že vedú byť šikovní a kreatívni a vytvorili dokonalé masky ako: kozmonaut či robot so zaujímavými funkčnými doplnkami, dúha, myška chytaná v pasci s chutným ementálom... Ani členky výboru rodičovského združenia nesklamali, opäť sa aj tento rok predviedli v maskách. Karneval sa odvíjal vo veselej nálade, o ktorú sa postaral DJ Stacho a celé veselie prebehlo v hasičskom štýle vďaka šarmantným animátorkám – hasičkám. Dievčatá vybrali aj najkrajších desať masiek, ktoré boli odmenené vecnými cenami.

● Na karnevale sa zvyčajne deti premenia na vysnívanú bytosť z ríše rozprávok

so svojimi rodičmi. Aby sme zachovali fašiangové tradície v našej škôlke, už teraz sa tešíme na ďalší karneval o rok. Karnevalom začíname druhý polrok školského roku a čaká nás ešte všeličo.

V rámci spolupráce s miestnymi organizáciami sme navštívili výstavu holubov v miestnom dome kultúry. Deti sa vždy tešia na holuby a obdivujú ich farby a „znalecky“ porovnávajú

veľkosť hrvoľov. Po výstave prežívali zasa kultúrny zážitok, pretože k nám do materskej školy zavítalo Divadlo na hojdačke s bábkovým predstavením Posledný dinosaur.

V rámci marca – Mesiaca knihy sa konala celotýždňová aktivita Kde bolo – tam bolo, keď rodičia či súrodenci detí prichádzali medzi ne a čítali im rozprávky, bájky alebo príbehy s detským hrdinom. Malí poslucháči si potom do čitateľských preukazov ilustrujú, čo počuli.

Kým príde Veľká noc, stretneme sa pri veľkonočných tvorivých dielňach. Rodičia s deťmi spoločne kreatívne zhotovia jarné dekorácie, ktorými si skrášlia svoje domovy. Keď sa stretneme po Veľkej noci, začnú sa pani učiteľky s deťmi pripravovať na krásny májový sviatok Deň matiek, aby tak vyjadrili najdrahšej osobe – svojej mame – veľkú lásku a vďaku.

Ale o tom a všeličom inom sa snáď dočítate v budúcom čísle...

JARMILA STREČANSKÁ
Foto: archív MŠ

● Divadlo na hojdačke pripravilo deťom príbeh Posledný dinosaur

Nadšenie z výhry, ale niektorí aj smútok prejavovali pri zberovaní šťastného lístka, kde bolo pripravených bežne 90 vecných cien. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli vecnými cenami – rodičom z tried Lienok, Veveričiek, Žabiek a Sovičiek, rodičovskému združeniu, obci, firme ŠUPA TECHNIKA, obchodu Dovičic, rodinám Mikulovcov, Današovcov, Čeligovcov, ale aj iným nemenovaným priaznivcom a dobrodincov. Veru, bol to vydarený a veselý karneval. Všetkým sa zábava veľmi páčila a čo bolo najdôležitejšie, nechýbali rozžiarené očka našich detí. Keď sa vyšantili, vytancovali, pomaly sa porozchádzali domov

● Deti sa na výstavu holubov vždy tešia

• Tak toto je 37 adeptov lyžovania z Veľkých Kostolian, ktorých v nedeľu 4. februára priviezol autobus na Donovaly na lyžiarsky výcvik

Splnené i nesplnené sny

Vo februári 2018 dostali žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka opäť príležitosť zúčastniť sa na základnom lyžiarskom výcviku. Všetko sa začalo v nedeľu 4.2.2018 o 8.45 hod. odchodom autobusu z Veľkých Kostolian. Po približne dva a polhodinovej ceste nás privítalo lyžiarske stredisko Park Snow Donovaly. Žiaci sa ubytovali v izbách penziónu Donly. Len čo sa vybalili, vybrali sa na obhliadku okolia a terénu. Cestou sme sa zastavili v hlavnej pokladni pre naše skipasy a nakúpili sme si v potravinách dobroty. Na spätočnej ceste si v požičovni lyžiarsky výstroj vypožičalo 22 žiakov.

V prvý deň lyžovania boli žiaci podľa svojej zručnosti na svahu zaradení do troch skupín. Podľa tematických osnov a okruhov bol program rozdelený na dve fázy. Lyžovanie dopoludnia a po obedovej prestávke a miernom zrelaxovaní aj lyžovanie poobedňajšie. Dopoludňajšie lyžovanie, ktoré trvalo tri hodiny, sa začínalo rozcvičkou na svahu bez lyží, ako aj s plným lyžiarskym vybavením. Poobedňajšia časť trvala dve hodiny. Po večeri sme zhodnotili celý deň, prebrali teóriu a inštrukcie na ďalší deň. Do večierky sa žiaci zvyčajne venovali spoločenským a záujmovým aktivitám.

v Parku Snow

• Kým sa prvýkrát spustili dolu svahom, museli si natrénovať okrem státia na lyžiach aj rôzne postoje, bez ktorých by sa nezaobišli

Na tretí deň lyžovania mali lyžiari aktívny oddych. Aby sme predišli prípadným negatívnym javom či narušeniu vzájomnej integrity, na podnet žiakov bol spracovaný harmono-

gram navrhnutých záujmových a športových aktivít. Niektorí žiaci sa venovali plávaniu v bazéne, iní využili voľný čas individuálne, hraním spoločenských hier, debatovaním či oddychom na izbe. Tí, čo nemali plavky, alebo neprejavili záujem o uvedené aktivity, vybrali sa na vychádzku do blízkeho okolia. Počas pobytu sa žiaci vzájomne postupne spoznávali a skamarátili. Niektorí si v prípade potreby pomáhali vo všetkom.

Vo štvrtok večer si žiaci prevzali ocenenie za techniku lyžovania, lebo súťaž v slalome sme nestihli realizovať z rôznych dôvodov – nepriaznivé počasie, zdravotné problémy niektorých žiakov a pod. Všetci si z výcviku odniesli osvedčenie o absolvovaní základného lyžiarskeho výcviku, trofej lyžiara, a tí najšikovnejší aj trofej podľa umiestnenia. Sladkou odmenou boli ocenení viacerí žiaci za udržiavanie poriadku a čistoty na izbách, alebo za vzájomnú pomoc a toleranciu.

Na základnom lyžiarskom výcviku sa zúčastnilo 37 žiakov, z ktorých desať postupne muselo predčasne odísť pre už spomínané zdravotné komplikácie rôzneho charakteru.

• Tento rok sme si na dolniakoch snehu neužili, preto deťom určite dobre padli oddychové prechádzky po zasneženom stredisku

Zo zúčastnených bolo 25 nelyžiarov, ktorí po prvýkrát stáli na lyžiach. Avšak mnohí z nich po pár hodinách svojou disciplinovanosťou a zvládnutím techniky lyžovania na miernom svahu pokročili a postupne sa zdokonalili aj na strmšom svahu.

Boli však aj takí, čo nebrali usmernenia pedagógov zodpovedne, neobliekali sa teplo, behali bosí po studenej podlahe. Nečudo, že následkom toho ochoreli, a aj preto musela značná časť z nich predčasne ukončiť výcvik. A tak 9. februára 2018 o 13.45 hod. sa základný lyžiarsky výcvik ukončil odchodom autobusu z lyžiarskeho strediska späť do Veľkých Kostoľan.

Som presvedčená, že i napriek určitému negatívemu vnímaniu, či frustrácii niektorých žiakov, si deti priniesli veľa nezabudnuteľných zážitkov. A rovnako veľa „nezabudnuteľných zážitkov“ si domov odniesol aj pedagogický dozor. Ako som už spomenula, niektorí žiaci od prvej chvíle boli stále s niečím nespokojní. Či už to bola strava, či fyzické vypätie v dôsledku nosenia lyžiarskeho výstroja, samotná výučba a s ňou spojená dochádzka na svah, problém udržiavať poriadok na izbách... Chodili bosí po dlažbe, ľahko oblečení, lebo často „zabudli“ na papuče, teplejšie oblečenie, čo sme museli neustále kontrolovať. Niet sa čo čudovať, že neskôr mali viacerí zdravotné problémy. Každý deň sme ráno, na obed aj večer niečo riešili...

Ako vedúca kurzu chcem ozrejmiť naozaj náročnú prácu všetkých, čo sa podieľajú na lyžiarskom výcviku. Od prvého roku môjho pôsobenia v škole som nemala akékoľvek námietky a problém lyžiarsky výcvik organizovať. Spočiatku to bolo veľmi náročné, no neskôr som sa stotožnila a následne prijala aj určité starosti a veľkú zodpovednosť, ktoré súvisia s organizáciou. Spomeniem len niektoré – rezervovanie ubytovania, dopravy, zabezpečenie skipasov, požičanie lyžiarskeho výstroja, vybíjanie finančných prostriedkov, spracovanie neskutočného množstva dokumentov, komunikácie s rôznymi úradmi, ktorých stanoviská sú potrebné na realizáciu výcviku, komunikácia so zdravotným personálom, rodičmi, viacnásobné poučanie žiakov na úkor osobného voľna, prednášky pomocou videoprojekcie lyžovania, zadovážanie cien a trofejí, zabezpečenie neocenenej maximálnej starostlivosti 24 hodín denne počas celého lyžiarskeho výcviku, vyhotovenie lyžiarskeho výcviku a spracovanie fotodokumentácie a videí... Mnoho ľudí si ani neuvedomuje, že pedagógovia sú neustále

● Po niekoľkohodinovom tréningu v mraze relaxovali účastníci kurzu pod strechou

pod tlakom a jednou nohou za mrežami, a to platí mnohonásobne pri realizácii lyžiarskeho výcviku. V každom prípade je tu veľký rešpekt, obava o žiakov, nakoľko je prvoradá ich bezpečnosť a zdravie. No keď sa snaha učiteľa odmieňa negatívami zo strany niektorých žiakov alebo ich zákonných zástupcov, prídete určitá frustrácia a následne sa stráca chuť či motivácia v tejto práci pokračovať.

Tento rok boli niektorí žiaci neustále s niečím nespokojní. Iste, nikdy nie je všetko dokonalé, vždy a všade sa nájdu nejaké negatíva, nedostatky. Treba však uznať, že riešenie umelo vytvorených problémov ide na úkor kvality lyžiarskeho výcviku a zároveň negatívne narušuje integritu ostatných detí. No a čerešničkou na torte boli zrejme skreslené informácie v komunikácii niektorých detí so svojimi rodičmi, čo sa dostalo aj do éteru doma, v Kostoľanoch. Mám za to, že deťmi bolo prezentované predčasné ukončenie lyžiarskeho výcviku, avšak z dôvodu pribúdajúceho počtu ochorení žiakov v dôsledku zanedbania starostlivosti o svoje zdravie. Nakoniec sa to všetko vysvetlilo a následne potvrdilo, že uvedená informácia bola umelo vytvorená poskytnutím skreslených údajov. Škoda, že občania neriešia iné záležitosti okolo lyžiarskeho výcviku, ako je napríklad neustále vkladanie vlastných financií vyučujúcich do svojho lyžiarskeho výstroja, ktorý je potrebný pri výučbe detí. Nikoho nezaujíma to, že si vyučujúca jeden rok kúpi lyžiarske, nakoľko ich zničila pri výučbe, druhý rok zase rukavice, ktoré jej nedopatrením dieťa prerezalo lyžou,

nehovoriac o zničených a dorezaných lyžiach od hrán lyží žiakov, ktorí „brzdia“ na lyžiach vyučujúcich (kým sa nenaučia zastaviť na tých svojich).

Preto som rozhodnutá prenechať svoju niekoľkoročnú štafetu vedúcej výcviku niekomu inému, kto bude ochotný pokračovať v tej ťažkej a tvrdej práci, ktorú ocení možno len zopár rodičov či žiakov...

Záverom musím poďakovať kolegyniam, ktoré mi v tejto náročnej práci pomáhali, a deťom, ktoré mi i tento rok napriek určitým zbytočným starostiam vyčarili úsmev na tvári. Zložili o mne krásnu básničku a pesničku, dali mi na znak vďaky darčeky, ktorým som sa veľmi potešila. Aj preto mi je ľúto, že lyžiari nebudú mať spracované video ako v predošlých rokoch, namiešané komentármí, čo sme všetko spolu zažili... A prečo? Pre nedostatok materiálu, fotiek alebo videí, komentárov, nakoľko niektorí nespokojujúci sa žiaci, ktorí mi nápomocní boli a spravali sa tak, ako sa patrí na správnych športovcoch. Aj pre takýchto žiakov beriem svoju prácu nie ako zamestnanie, ale ako poslanie.

V mene vedenia školy ďakujem pánovi Šupovi za zakúpenie reflexných viest potrebných pre bezpečnosť žiakov na svahu. Tiež ďakujem rade rodičov za poskytovanie finančných prostriedkov na sladké odmeny a športové trofeje pre našich lyžiarov.

PaedDr. ADRIANA HLAVNOVÁ
vedúca lyžiarskeho výcviku
Foto: archív školy

● Niektorí žiaci sa v oddychovom čase venovali plávaniu v bazéne, iní využili voľný čas spoločenskými hrami či oddychom na izbe

Opäť nadväzujeme na sériu článkov pána Emila Kolaroviča, ktorý sa venuje zaznamenávaniu nárečových slov vyskytujúcich sa v našom regióne. Dnes dokončujeme písmeno D a pokračujeme písmenami E, F, G a časťou písmena H.

- **doháňat sa** – hádať sa o niečom, ale nie príliš hnevivo.
- **dyliho** – prevzaté pravdepodobne z cigánčiny, teraz už z rómciny, „hlupák“, možno somár.
- **dzyna** – tekvica aj kukina, ale aj pohrdavé pomenovanie hlavy človeka alebo zvierťaťa.
- **dzynák** – najskôr väčšinou chlapec s väčšou hlavou ako jeho rovesníci, ale väčšinou nadávka na nejakého nafúkaného seba na svoju spunosť, alebo lakomosť atď. „*To je taký dzynák hnusný*“, väčšinou mužského rodu.
- **dzuno** – v susednej obci nie je *dzina* (tekvica), ale *dzuna*, tak asi z toho pochádza nadávka *dzunák*, jednoducho nepodarenec.
- **dmolít** – väčšinou veľa, nezrozumiteľne alebo aj nepochopiteľne rozprávať.
- **dyvák** – diviak – prasa, ale aj človek, čo sa pozerá (džíva).
- **doháňat sa** – hádať sa o nejakom probléme, ale nie s hnevom, či s veľkým hnevom.
- **dzierovica** – podľa starého pomenovania drevená veľká varecha s malými dierkami na vyberanie uvarenej cestoviny z vriacej vody alebo mäsa z obaru pri zabljačke.
- **dze sa chnápeš** – niekto čo sa chce silou mocou niekde dostať, na strom, do malého otvoru či na nebezpečné miesto.
- **dzgán** – veľký neforemný kus, napr. chleba. Dzgán býval pravdepodobne len pri jedle. „*Čo si odvalev (ukrojil) taký dzgán tlačienky, aj druhí sú jesť.*“
- **džugel** – obyčajne hrčka na hlave po nejakom údere, ale aj nejaký nevelký výrastok na tele.
- **džugnút** – nie vždy bolestivo, ale dosť razantne pástou, lakťom alebo nejakým predmetom niekoho „udrieť“. Alebo neopatrne niekomu udrieť do ruky, keď môže niečo nesené vyliť.
- **džindžák** – nekvalitné pálené, pálenka, väčšinou tzv. „*lavórovica*“.
- **ekrazit** – nie strelná výbušnina, ale veľmi tuhá domáca pálenka, možno aj menej kvalitná. Ale tiež, čo nepríjemne a ostro páchne, napr. chren pri strúhaní, či cibula. Ekrazitom môžu byť aj čili papričky.
- **fafrek** – nie posmešné pomenovanie ešte malého, možno do desať rokov, dieťaťa. „*Ty fafrek, nemotaj sa pod nohami, či nebuď toľko zvedavý.*“
- **farál** – nie kňaz, ale jedenásty snop na jednej „kope“ (kopa 10 snopov) uloženého pokoseného obilia na poli. Dve kopy bol jeden kríž a počtom krížov si sedliak – roľník porovnával kvalitu úrody obilia, slamy aj množstva zrna.
- **fefrón** – nárečové pomenovanie plodu papriky.
- **futrovica** – kŕmna repa, futrová repa.
- **fundusáky** – starší, teraz vzácny druh hodín poháňaných závažím tzv. fundusom.
- **fundus** – pravdepodobne prevzatý názov z nemčiny.
- **fundiščo** – fundus je aj pozemok pre stavbu domu.
- **fusakla** – nárečové prispôbenie pomenovania teplej ponožky, tiež možno z nemčiny.
- **fusak** – „vak“ na uloženie malého dieťaťa do kočíka na prechádzke.
- **furt** – stále, nepretržite.
- **frfla** – druh účesu, na vyššiu „vlnu“ učesané vlasy. Tá, ten „*si ale vyčesal frflu*“.
- **frflat** – rozprávať väčšinou karhávym tónom po niekom. Nieko stále (furt) za niečo frfle, a to nemusí mať frflajúci pravdu. „*Nefrflí za ušami a konečne čuší*“
- **fuzuvat** – vyplašený kocúr fuzuje (uniká – uteká) cez ploty možno pred psom, alebo prichytený pri niečom nekalom fuzuje aj človek. „*Dostav cez papulu (ústa) a fuzuje – fujazdí ostošesť.*“
- **fujazdi** – väčšinou fujazdí na stroji. „*Ufujazdil mi autobus pred nosom.*“
- **firnix-dirnix** – lebabolo, povrchne niečo vykonávať. „*Myslíš si, že taká robota ti len tak firnix-dirnix ľahko prejde?*“

Nárečie našich prarodičov

- **fugá, fugy** – fugá sú konský trus, ale fuga s krátkym „a“ je medzera v niečom, medzi niečím. Tiež možno povedať „*máš tam fugy*“ – medzery.
- **frnák** – nadnesené pomenovanie nosa živočicha, ale aj človeka. „*Čo máš ten frnák (nos) šade strčený? Nelez tam, dostaneš po frnáku. Ten má ale frnák (nosisko).*“
- **frndolina** – prehnane vyfintená, aj nevkusne, dievčina či žena.
- **frndula** – môže to byť vyfintená dievčina, ktorej možno závidíme jej vkus, alebo je to len snaha byť vyfintená, vzťahuje sa to najskôr na ešte nie slečnu.
- **fektuvat** – niečím (náradím, predmetom) neodborne narábať. Čo s tým (nožom) fektuješ, šak sa porežeš, pichneš si do brucha, či vedľa stojacemu do niečoho. *Nefektuj mi s rukami pred nosom, lebo po nich dostaneš.*
- **flágat** – bezcieľne, podaromníci chodiť alebo bez záujmu nedbanlivo niečo robiť, vykonávať. „*Tú robotu si len tak odflágoľ (odflingaj). Neflágať sa, rob už konečne čosik*“ – niečo – voľačo.
- **fertucha** – plátenná zástera od pása po kolena a od pása hore do pol hrudníka, ale len z prednej časti postavy. Plátenná sa používa väčšinou u žien v kuchyni. Taký istý tvar, ale vyrobený z kože používali remeselníci, skôr než nastali montérky. Nie je to vylúčené ani teraz, napr. pri zväraní či spracovaní mäsa.
- **fištok** – názov možno pochádza z nemčiny „zárubne“.
- **friško** – hneď, už aj, rýchlo, *friško ic* – rýchlo choď.
- **furtel** – zručnosť, nadanie na nejakú osoznú činnosť, nepočul som to pri škodlivej činnosti.
- **fundament** – možno z nemčiny „základ“, napr. základy domu, ktoré odolajú aj zemetraseniu – „*to je ale fundament*“. Odolnému a silnému jedincovi tiež prisúdime „*ten má ale fundament*“.
- **fogaš** – polička – štelážka niekde vyššie pri povale, *tam to máš hore na fogaši*.
- **fukso** – plemeno mohutného ťažného koňa, hnedého – bielo-hnedého a dá sa povedať, že s blond hrivou a chvostom. Ale tiež posmešné, pohrdavé pomenovanie väčšinou muža – chlapa čo hlasito a často prdí. „*Prdíš ako fukso.*“
- **fijok** – zásuvka – truhlík – šuflík. Väčšinou fijok býval v skrini za šatstvo, truhle – truhlice za šatstvo. Truhlík – šuflík býval na starších stoloch – kuchynských, na príbory, ak sa vtedy lyžičky a vidličky dali tak nazvať.
- **fajin** – asi z nemčiny (fajin, fajne) dobre, dobré. „*Fajin si navarila*“ atď.
- **futro** – podšívka – vnútorná časť kabátov. Niekedy sa pri zabljačke tak nazývali vnútornosti zvierat. Futrá boli aj zárubne – veraje dvier.
- **futrál** – puzdro napr. na okuliare, či na nejaké vzácnejšie veci, ktoré mali byť chránené.
- **fršlo** – odrastené – od cicania odstavené prasiatko, niekedy aj neposedné malé dieťa, „*sed už konečne, ty fršlo*“.
- **fest** – tuho – silno (silou) to či ono drží, fest to pribi, priťahni, priskrutkuj. Fest mu nalož na zadok.
- **flingnúť** – dať facku, nie udrieť pástou.
- **gáňit** – zazeráť, nenávisť zlostný pohľad. „*Čo gáňiš ako by ci včely uleceli?*“
- **gace** – obyčajne vždy nohavice, ale najčastejšie spodky s dĺžkou po členky, otepľovačky.
- **galočne** – gumené návleky tvaru ako „gumákové“ polobotky na kvalitnejšiu obuv do nepohody, blata, snehu. Boli aj po členok, do ktorých sa obúvali plstené papuče po členky.
- **galeta** – pôvodne drevená nádoba cca 12 – 20 litrov používaná na masť, oškvarky, lekvár a pod. Viečko bývalo tiež drevené. Výrobok bol vyrobený technológiou ako súdok s kovovými obrúčkami, ale širšou časťou bolo dno galety. Neskôr boli kovové.
- **glancuvat** – čistiť – leštiť, možno z nemčiny. *Glancuvat* naboxované, nakrémované kožené topánky, či leštiť sklenené poháre, zrkadlo a pod.
- **gezuvat** – stále, často niekoho karhať – napomínať, niekedy akoby zo zvyku. Aj časté oprávnené hlasnejšie napominanie, adresáť cíti ako zbytočné *gezovanie*.
- **glej** – môže to byť parafín na výrobu sviečok, ale aj stolarské lepidlo. Niekedy nepodarené uvarený obed nazveme glejom.
- **gandule** – buď nepomenovateľné jedlo, alebo aj zámotky dlho nečesaných dlhších vlasov, aj srsti zvierat. Tiež nalepené, uschnuté výkaly zvierat na ich koži či srsti.
- **glajbas** – možno z nemčiny skomolený názov ceruzky.
- **grifel** – tenká valcovitá keramická tyčka, ktorou naši predkovia písali na keramickú doštičku.
- **grif** – zručnosť remeselníka, *má dobrý grif*, všetko vie urobiť.
- **glajzna** – možno z nemčiny prevzaté pomenovanie železničnej koľajnice, ale tiež ľudový názov železného nosníka v „I“ provile (i).
- **grunt** – názov pozemku pod domom, ale aj majetok – nehnuteľný majetok gazdovstva.
- **grumbuch** – staré pomenovanie úradu na evidenciu pozemkov.
- **graca** – na drevenej rúčke, rukováti 2 – 2,5 m dlhjej kovovej ukončenie (ako ohrablo) na miešanie malty v maltovníci – karbolne. Pripomína ohrablo na vyťahovanie, vyhrabávanie popola, uhlia z pece.
- **grambloš, gramblák** – nešikovný, nezručný jedinec aj remeselník, ten, kto sa nevie správne postaviť k vykonávanej robote.
- **gyndžit** – robiť, vyhotovovať napr. varením niečo, čo sa ťažko pomenuje. *Nagyndži* toho, a potom sa to nezhlce. To *nagyndžené* pes zožerie.
- **geršle, geršla** – možno tiež z nemčiny prevzatý názov pre krúpy z pšenice, prakticky obrobená – očistená pšenica od šúp (otrúb). Dá sa „*geršlou*“ nahradiť ryža. V iných častiach má iný názov. V obchodoch má chybné pomenovanie „hrubé jačmenné krúpy“.
- **grgán** – pažerák – hrdlo. „*Nažrav si sa, až ci z grgána trčí.*“ Možno preto grgán, že niekedy grgneme – rihneme do úst a von.
- **gebriny** – nevhodne tečúce sliny u kohokoľvek.
- **glajcha** – pravdepodobne z nemčiny dokončenie – dovŕšenie určitej časti (stavby), už máme glajchu, končíme.
- **grmel** – muž väčšinou netysokej postavy a aj svalnatejší. *Grmel* môže byť aj neforemná, nevelká masa rôzneho materiálu, napr. domotných špagátov, niti a pod. Môže byť *zgrmluvaný* kabát, košela atď.
- **gembec** – od dieťaťa po mladého muža tučný, málo pohyblivý jedinec.
- **gavalec** – na vojenčine takto nazývali strožok vyplnený slamou do postele. Tiež je to neforemne odkrojený či ulomený kus chleba, či nejakého iného pečiva. Aj neforemne ukrojená časť torty. Tiež to môžu byť veľké hrudy – *gavale* na poranom poli.
- **glonka** – kvapka pred nosom, najmä u detí či starších ľudí, ale tiež z niečoho odkvapne nejaká tekutina, tak odkvapla *glonka*.
- **glonce** – môžu byť hrčky napr. v krupicovej kaši, hrčky z múky, či iného materiálu v rôznych prívarkoch. Glonce môžu byť aj hrčky v nerozčesaných vlasoch či chlupoch alebo v priadzi.
- **haksna** – možno z nemčiny prispôbený názov veľkej nie šikovnej „používanej“ nohy. Čo tie *haksne* natahuje, „šadze“ zavádzajú. „*Ale ty haksne natahuje, pri rýchlej chode, jemu cesta friško ubíha.*“ Možno haksnou – predmetom niečo zaháknúť, zaistiť.
- **hemlesit** – ticho sedieť *a nehemles* sa toľko, *nehemles* sa toľko už spi, *nehemles* sa, nech ťa odmeriam. *Nehemleste* sa po sebe – pri hre detí.
- **hambit** – **ambit** – časť zakrytého vchodu do domu, a to či z dvora alebo ulice.
- **hlont** – väčšinou ukrojený kus chleba, mäsa a pod. „*Čo si to jaký hlont uvalev, odkrojev. Nežer také hlonty, zabehne ci*“ (pridrhne sa).
- **hltat** – niečo pahlntie – pažravo jesť aj piť, ale aj hltat pohľadom pohľadnú devu či mládenca. Tiež aj *hltat* čítaný text či dej filmu, učivo a pod.
- **hrotek** – vofakedy drevená nádoba cca 5 – 8 l, neskôr smaltovaná na dojenie mlieka.
- **hrabat sa** – niekde sa silou mocou dostať, napr. na funkciu či ťažko zdolatelnú prekážku. Zahrabal si sa do problémov, vyhrabal sa z príkrývky a pod.
- **hniliť hniliak** – lenivý, darebný, ale hnylák je aj nedbalec o svoj zovňajšok či bývanie.

Zostavil E. K.

V posledný podvečer roka 2017, teda 31. decembra, sa pred Kultúrnym domom vo Veľkých Kostoľanoch zišli občania, ktorí sa chceli s odchádzajúcim rokom rozlúčiť pod iskrivými sprškami nádherného ohňostroja.

● Pre tých, čo uprednostňujú nealko, rozvoniaval po okolí okrem vína aj horúci ovocný čaj, ktorý podávala Lucia Duranová Foto: Václav Hesko

Silvestrovský ohňostroji

● V chladný silvestrovský večer počas sledovania ohňostroja zohrievalo väčšinu účastníkov varené víno, ktoré ponúkali starosta obce a jeho zástupca Foto Václav Hesko

Bolo príjemné podať si ruky s ľuďmi rovnakej krvnej skupiny a zaželať si navzájom šťastný Nový rok a až do budúceho stretnu-

tia o 365 dní veľa zdravia, lásky, osobného i rodinného šťastia a všestranných životných úspechov.

- r -

V sobotu 17. februára 2018 sa v myjavskej športovej hale uskutočnil turnaj starých pánov v halovom futbale O pohár primátora Myjavy. Začiatok tohto športového podujatia bol naplánovaný na 8.30 h. Na turnaji sa zúčastnilo osem tímov.

Domáce farby zastupoval tím Turani Turá Lúka, ktorý si zmieral sily s mužstvami zo Starej Turej, Veľkých Kostoľan, Vrbovíc, Skalice, nemeckého Dessau, Lučenca a Beluše. Súťažiaci boli rozdelení do dvoch skupín.

V skupine A súperili Turani, Veľké Kostoľany, Vrbovce a Stará Turá. Každé mužstvo tvorili štyria hráči v poli a brankár. Zápas trval 20 minút. Naš tím tvorili: Viliam Porubský (tréner), Ľubomír Kukuč, Ľubomír Škrha, Daniel Hriciák, Roman Maslík, Marcel Sasák, Patrik Lužák, Roman Jamrich, Ing. Tomáš Ondrašík, Ľubomír Čúzy, Marek Mačica, Miroslav Urban.

Výsledky

V. Kostoľany – Turani 0:6

Zhoreli sme na celej čiare. Dostali sme poriadnu facku, aby sme sa spamätali a v ďalších zápasoch hrali to, čo vieme. Čo dodať k tomuto zápasu? Asi bol pred ním silný doping...

V. Kostoľany – Vrbovce 3:0, góly Čúzy, Mačica, Urban

V tomto zápase sme sa zlepšili, ale ešte to nebolo ono. Potešil aspoň zodpovedný prístup hráčov k zápasu. Treba priznať, že tento súper nemal takú kvalitu, aby preveril, čo v nás je.

V. Kostoľany – Stará Turá 2:2, góly Mačica, Urban

So Starou Turou sme bojovali o 2. miesto v skupine a do semifinále nás mohla posunúť len výhra. Zápas to bol ako remeň do posledných sekúnd, ale súper mal takisto svoju kvalitu. I keď sme viedli 2 minúty pred

Neobhájili sme dobré meno

● Starí páni na turnaji O pohár primátora Myjavy

koncom 2:1, víťazstvo sme neudržali. Po zápase bolo vidieť u hráčov sklamanie, ale musíme si uvedomiť, že ku každému zápasu treba pristupovať zodpovedne.

Hrali sme ešte zápas o konečné umiestnenie – o 5. miesto.

V. Kostoľany – Beluša 1:4, gól Čúzy

Tento zápas netreba rozoberať, za to, čo

sme v ňom odvieďli, hovorí výsledok. Napokon sme teda obsadili nelichotivé 6. miesto.

Na turnaji som bol v úlohe trénera, nakoľko si dolečujem zranenie. Ale beriem to športovo a ideme ďalej. Všetkým patrí poďakovanie za reprezentáciu našej obce. Verím, že nabudúce to zvládneme lepšie.

VILIAM PORUBSKÝ, Foto: archív

Veľká noc vo svete

Veľkonočný karneval v Brazílii

Deň pred Popolcovou stredou sa končí obdobie fašiangov. Práve v tento deň na fašiangový utorok sa v Rio de Janeiro usporadúva obrovský festival na počesť začínajúceho pôstu. Už niekoľko dní pred ním sú ulice plné ľudí, ktorí pochodujú v sprievodoch, tancujú sambu a spievajú. Obliekajú sa do exotických kostýmov najrôznejších farieb a často si vyrábajú veľké drôtené konštrukcie, v ktorých vyzerajú ako obrovské motýle či vtáky.

Karneval v Riu má 250-ročnú tradíciu. Do Brazílie ho priniesli portugalskí kolonizátori. Pôvodne sa oslavoval tak, že po sebe ľudia na uliciach hádzali múku a vodu. Karneval „entrudo“, ako ho Portugalci nazývali, bol čoraz násilnejší, a mnoho ľudí sa zranilo, preto tento zvyk v roku 1856 zrušili. Odvtedy sa začiatok pôstu oslavoval spevom a tancom a v 20. storočí k sprievodom pribudli aj alegorické vozy a karnevalové lode.

Etiópsku bohoslužbu doplnia zvuk bubnov

Počas pôstu Kresťania v Etiópii nejedia ani nekupujú žiadne zvieracie produkty, ako sú mäso, vajčka, maslo, mlieko, jogurty, smotanu či syr. Na Kvetnú nedeľu nosia čelenky a prstene z palmových listov, na ktorých sú vyobrazené kríže. Za prvý veľkonočný deň sa považuje Biela sobota, ktorá sa začína o ôsmej hodine večer a trvá do tretej hodiny ráno Veľkonočnej nedele. Počas tohto obdo-

• Z Talianska odchádza každoročne pápežovo požehnanie Urbi et Orbi do celého sveta

bia majú oblečené svoje najlepšie oblečenie, najčastejšie bielej farby. Majú so sebou sviečky vyrobené z bavlny a vosku s názvom Twaf.

O desiatej večer začnú bubeníci hrať na bubnoch, čím sprevádzajú kňaza pri modlitbe Geez. Po bohoslužbe sa ľudia vracajú do svojich domovov, kde si na počesť ukončenia

Ľudia chodia na bohoslužby, jedia sviatočné pokrmy a hľadajú v záhradách veľkonočné vajčka. Kostolné zvony počas Veľkého piatku ani počas Bielej soboty nezvonia na znak smútku. Naopak v priebehu Veľkonočnej nedele zvonia Veľkonočné zvony dlho pred bohoslužbou i po nej. Mnoho Francúzov trávi

• Na karnevale v Rio de Janeiro si ľudia obliekajú kostýmy, v ktorých vyzerajú ako obrovské motýle či vtáky

• V Dánsku sa Veľká noc nezaobíde bez posielania prekáračkových listov

pôstu dajú spoločné raňajky. Tradične ide o Dabo, kysnutý chlieb odrezaný kňazom, prípadne mužom stojacim na čele rodiny. Hlavným jedlom, ktoré etiópski Kresťania konzumujú poobede, sú palacinky z kysnutého cesta Injera s baraním alebo jahňacím gulášom Beg Wot.

Vo Francúzsku nesmú znieť zvony

Veľkonočná nedeľa je vo Francúzsku oslavou zmŕtvychvstania Ježiša Krista.

Veľkonočnú nedeľu v kruhu rodiny a priateľov a jedia spolu slávnostné jedlá. Medzi najobľúbenejšie patrí pečené jahňacie mäso s jarnými fazuľkami či inou čerstvou zozbieranou zeleninou, pestrofarebné varené vajcia a omelety. Deťom sa ako darček dávajú čokoládové vajčka alebo cukríky, pričom im dospelí hovoria, že tieto darčeky priniesli veľkonoční zajačikovia, králiky alebo veľkonočné zvony.

K tradičným symbolom Veľkej noci vo Francúzsku patrí aj Osterlammele, suchý koláč jedený v Alsaskom regióne. Sú pečené v hlinenej forme a majú tvar jahniatka sediaceho na zemi. Tradične sa dávali deťom po boho-

● V Portugalsku radi vypekajú rôzne dobroty, koláče, vrátane briošiek

Pália slamených panákov

V Portugalsku sa na Veľký piatok zapalujú obrovské hranice, na ktorých ľudia upalujú slamených panákov vyzeraúcich ako Judáš. Tradičným veľkonočným jedlom je omeleta plnená slaninou, ďalej je to pečené kozliatko, jahniatko alebo prasiatko. Pochutnajú si však aj maškrtníci, pretože na Veľkú noc sa v Portugalsku vypekajú rôzne dobroty vrátane koláčov a briošiek. Chýbať nesmú ani čokoládové vajička a mandle.

Okrem vajičok riešia vraždy

Asi najnezvyčajnejšie veľkonočné sviatky majú v Nórsku. Tam totiž okrem maľovania vajičok riešia obyvatelia vraždy. Tamojšie televízie cez sviatky vysielajú najmä kriminálne a detektívne filmy a seriály, a ten istý trend nasleduje aj tlač. Nóri počas sviatkov nadšené hádajú, kto je vrah. Mimoriadne obľúbeným seriálom je Poirot od Agathy Christie.

Tradícia kotúľania vajičok

V Spojených štátoch sa veľkonočné sviatky z náboženského hľadiska príliš neoslávajú. Rodiny sa zvyknú iba veselíť a zdobíť vajcia, ktoré rodičia v sobotu ukryjú a v nedeľu ráno ich deti hľadajú. Podobne ako v Írsku, aj v USA sa udomácnila tradícia kotúľania vajičok.

Zdroj: slovenka.zenskyweb.sk (2017), topky.sk (2013)

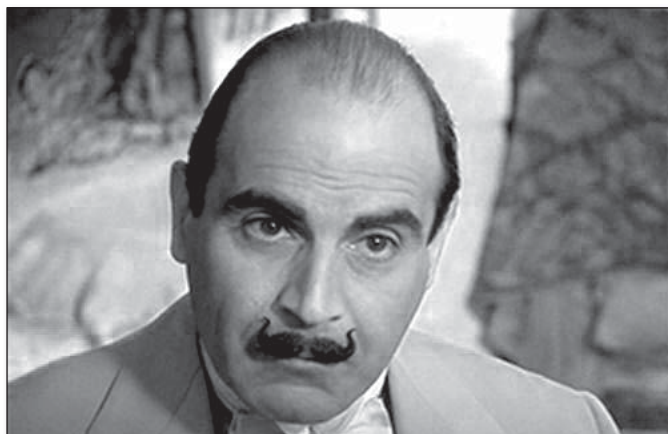
službe na Veľkonočný pondelok. V súčasnosti ich pekári predávajú ozdobené stuhou a papierovými menovkami.

Nemecko, Grécko a Taliansko v znamení bohoslužby

V Nemecku sa kňaz na bohoslužbu na Kvetnú nedeľu niekedy privezie na somárovi. V gréckych ortodoxných kostoloch sú po-

Dáni si posielajú listy

Dánsko sa môže pochváliť jednou špeciickou tradíciou – posielaním prekáračkových listov. Deti píšu už niekoľko týždňov pred sviatkami, a potom ich pošlú vybranej osobe, poväčšine kamarátovi. Listy sú síce anonymné, zároveň je však na nich podpísaný takým počtom bodiek, ktoré zodpovedajú počtu hlások v mene odosielateľa. Do listov sa vkladajú snežienky ako symbol jari.

● Nóri radi sledujú krvavé detektívky – vhod príde i seriál Poirot

● Koláč v tvare jahniatka je typický pre Francúzsko

čas bohoslužby na Veľký piatok často hroby umiestňované priamo v strede kostola. Ľudia vykonávajú bohoslužbu, akoby išli na pohreb. Bohoslužba na Bielu sobotu sa koná tesne pred polnocou. Kňaz dáva ľuďom sviečky, ktoré spoločne o polnoci zapália. Niekedy sa používajú aj ohňostroje, ktoré sú signálom, že sa začala Veľká noc. Na Veľkú noc sa podáva polievka z jahňacích žalúdkov, ktorá sa niekedy jedáva už na raňajky. Zvykná časť jahniatka sa pečie ako hlavné jedlo. Tradičný grécky veľkonočný koláč sa vyrába z pomarančov a mandlí. Podáva sa s korenistou pomarančovou polevou. Veľkonočný pondelok v Taliansku je známy najmä obrovskou bohoslužbou na Námestí svätého Petra vo Vatikáne. Táto bohoslužba sa prenáša prostredníctvom televízie i rádia do celého sveta. Pápež udelí tradičné požehnanie Urbi et Orbi (mestu i svetu). Na Kvetnú nedeľu pápež požehnáva olivové, nie palmové ratolesti. Na začiatok pôstu sa v Benátkach uskutočňuje festival podobne ako v Rio de Janeiro.

● V Amerike a Írsku patrí k tradíciám i kotúľanie veľkonočných vajičok

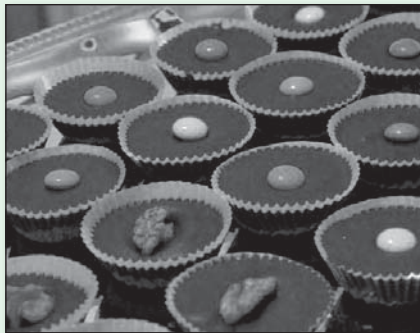
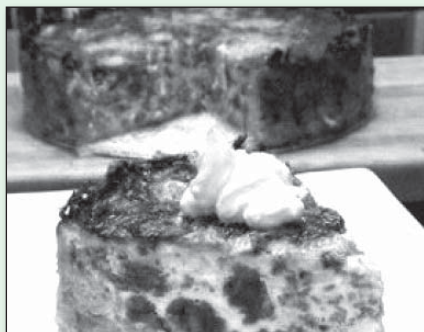
OKIENKO PRE ŽENY – TRADIČNE NA VEĽKONOČNÝ STÔL

Veľkonočná baba

Suroviny: 10 rožkov, 300 – 400 g údeného mäsa, 2 klobásky, 6 vajec, petržlenová vňať, olej na vymastenie plechu, mleté čierne korenie, soľ

Postup:

Rožky nakrájame na kolieska a tie ešte na štvrtiny. Nakrájané rožky dáme do misy a polejeme vývarom z údeného mäsa a klobásky, aby zmäkli, nie však veľmi, aby sa z toho neurobila blatová kaša. Údené mäso aj klobásku nakrájame nadrobno a primiešame k rožkom. Podľa chuti môžeme pridať trochu soli (nemusíme, pretože údené mäso je slané). Vajcia vyšľaháme a pridáme k základnej zmesi. Prisypeme korenie a pridáme petržlenovú vňať. Plech, tortovú formu, alebo sklenú misu vymastíme olejom, nalejeme zmes a „babu“ dáme piecť na 200 °C doružova.

Orechové šuhajdy

Suroviny:

Poleva: 250 g Cera, 100 g kakao, 100 g čokoláda na varenie, 200 g práškový cukor
Plnka: 200 g mleté orechy, 4 PL mlieko, 100 ml rum

Orechy alebo lentilky na zdobenie

Postup:

Vo vodnom kúpeli rozpustíme Ceru, pridáme čokoládu a kakao a miešame, kým sa všetko nespojí. Nachystáme si asi 50 papierových košíčkov. Do každého košíčka dáme na spodok asi jednu lyžicu čokoládovej polevy a necháme stuhnúť. Na čokoládu dáme plnku, ktorú sme pripravili z orechov, mlieka a rumu a nechali sme ju asi dve minúty povariť na sporáku. Na plnku nalejeme zasa čokoládovú polevu, ozdobíme orechom alebo lentilkou a necháme stuhnúť.

Zdroj: internet

Maslový koláč

Suroviny: 500 ml mlieka, 50 g droždia, 1 kg polohrubej múky, 1 čajová lyžička soli, 150 g masla, 2 vajíčka (jedno na potretie), 3 polievkové lyžice kryštálového cukru

Postup:

Do vlažného mlieka pridáme lyžicu cukru, necháme rozpustiť a rozdrobíme kocku droždia. Necháme kysnúť cca 20 minút. Pridáme 1 vajíčko, soľ a postupne primiešavame múku vareškou, neskôr ručne. Na trikrát pridáme vlažné roztopené maslo a múku primiešavame, až kým sa cesto nezačne odlepovať od misky, ruky. Cesto necháme hodinu kysnúť. Vyklopíme, rozdelíme na tri časti, z ktorých spravíme dlhé šúľky. Zapletieme z nich dlhý vrkoč, ktorý stočíme do vymastenej a vysypanej tortovej formy. Necháme ešte cca 20 minút vykysnúť. Pred pečením potrieme rozšľahaným vajíčkom a pečieme pri teplote 190 °C cca 50 minút. Po vybratí z rúry koláč potrieme cukrom rozmiešaným v troche vody.

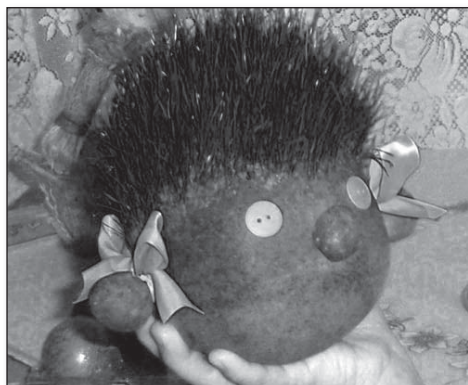

POZVIME JAR DO BYTU

Veselá hlavička

Na výrobu budeme potrebovať: silónové pančuchy, tenký špagátik, očka (dajú sa kúpiť v obchode, vystrihnúť z papiera, alebo môžu byť z gombíkov), tavnú lepiacu pištoľ, nožnice, semenka trávy, hoblíny.

Postup: Odstrihneme si kúsok nohavice silóniek (akoby tunel) a na jednom konci uviažeme pevný uzol. Silónku otočíme a uzlík schováme vnútri.

Do silónky nasypeme hrst semienok trávy a vyplníme niekoľkými hrstami hoblín. Pevne zauzlíme a prebytočný koniec silónky pomôhať lepšiemu vsakovaniu vody do hoblín. Pomocou prstov vytvárame nos. Aký bude veľký a aký bude mať tvar, je len na našej fantázii. Nos podviažeme kúskom špagátika. Pomocou tavnej pištole nalepíme na hlavičku oči a náš panáčik je hotový. Môžeme dať priestor našej predstavivosti a hlavu urobiť zdeformovanú, veľkú, malú... Panáčikovi môžeme z drôtku vytvoriť okuliare, alebo na bokoch podviazať malé ušká. Nakoniec celú hlavu namočíme na 10 minút do misy s vodou a necháme hoblíny dôkladne nasiaknuť. Potom hlavu položíme do misky alebo na tanier a vodu už dolievame iba do misky. Za pár dní nášmu panáčikovi začnú rásť vlasy. Vlasy môžeme strihať, upravovať, vytvoriť copčeky...

Zdroj: internet

Rozkvitnuté zelené vajíčka

Papierové obaly na vajíčka sa dajú využiť aj na peknú veľkonočnú dekoráciu.

Potrebuje: papierový obal na desať kusov vajíčok, škrapiny z vajíčok, substrát na sadenie, semenka jačmeňa alebo žeruchy, kvietky

Postup: Pri bežnom používaní vajíčok v kuchyni nechystáme si škrapiny, a to tak, že odstránime len vrchnú tretinu škrapiny a obsah vajíčka vylejeme. Škrapiny umyjeme a necháme vysušiť. Naplníme ich substrátom, do ktorého zasadíme semenka jačmeňa alebo žeruchy. Taktiež môžeme do substrátu zapichnúť aj čerstvé kvietky, ktorý v substráte dlho vydrží. Vysadenú dekoráciu pravidelne zvlhčujeme vodou. Dekoráciu môžeme aranžovať na stôl alebo okennú parapetu.

Zdroj: internet

